

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општина Крупа на Уни
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ057-24

Бања Лука, 30.10.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	9
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	10
	1. Увод	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	11
	4. Набавке.....	14
	5. Припрема и доношење буџета.....	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	16
	6.1.1. Приходи и примици	16
	6.1.2. Расходи и издаци	17
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	20
	6.1.4. Нето финансирање	20
	6.1.5. Разлика у финансирању	21
	6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима	21
	6.2. Биланс успјеха	21
	6.2.1. Приходи	21
	6.2.2. Расходи.....	21
	6.2.3. Финансијски резултат	22
	6.3. Биланс стања.....	22
	6.3.1. Актива	22
	6.3.2. Пасива.....	26
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	27
	6.4. Биланс новчаних токова	27
	6.5. Временска неограниченост пословања	28
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	28
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	28

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Крупа на Уни који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2023. године; Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Крупа на Уни истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није извршен у складу са чланом 4., 15. став (5) и (6), 17. став (1), 20. и 21. (3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер нису пописана потраживања за ненаплаћене порезе, дате мјенице и оснивачки улози, нису сачињене посебне пописне листе за имовину за коју није било могуће утврдити вриједност на дан пописа, нису издвојена неупотребљива средства, појединачни извјештаји о извршеном попису не садрже упоредне податке стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, а надлежни орган није одлучио о начину надокнађивања мањкова и расходовања неупотребљиве опреме. Јавна здравствена установа Дом здравља „9. јануар“ Крупа на Уни извршила је годишњи попис имовине и обавеза на основу података из књиговодствене евиденције без утврђивања стварног стања и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, што није у складу са чланом 4., 5., 8., 14., 15., 17., 18., 20. и 21. претходно наведеног правилника.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. овог Извјештаја:

Прецијењени су приходи по основу накнада за коришћење комуналних добара од општег интереса, а потцијењени приходи од пружања јавних услуга за износ од 60.377 КМ, јер приходи од услуга испоруке воде у јавном водоводу нису класификовани у складу са чланом 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Прецијењени су грантови за износ од 5.010 КМ, а потцијењени трансфери између различитих јединица власти за износ од 1.010 КМ и трансфери унутар исте јединице власти за износ од 4.000 КМ, јер дозначена средства установама нису класификована у складу са чланом 102. и 103. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Остала краткорочна потраживања прецијењена су за износ од 226.725 КМ, а потцијењена потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе за износ од 6.549 КМ, остала краткорочна разграничења у износу од 4.964 КМ и краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти за износ од 215.212 КМ, јер нису исказани у складу са чланом 68. став (1) и (5), 69. и 71. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6., 6.2.3., 6.3.1.2. и 6.3.2.2. овог Извјештаја:

Приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2023. годину, није извршена консолидација укључивањем нето имовине односно капитала из биланса стања Јавне установе „Башта слезове боје Хашани“ Крупа на Уни и Јавне установе Парк природе „Уна“ Нови Град, што није у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Трајни извори средстава и акције и учешћа у капиталу су потцијењени за износ од 2.300 КМ, јер нису исказани оснивачки улози у капиталу претходно поменутих установа, што није у складу са чланом 61. став (4) и 86. став (2) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Потцијењена је нефинансијска имовина у припреми за износ од 299.135 КМ и издаци за нефинансијску имовину за износ од 3.670 КМ, а прецијењени саобраћајни објекти за износ од 295.465 КМ и расходи стручних услуга за износ од 3.670 КМ, јер улагања за изградњу локалног пута, трошкови за израду идејног пројекта, стручног надзора над извођењем радова на асфалтирању локалног пута нису евидентирани у складу са чланом 26. став (2) и 42. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, параграф 30 и 31.

Као што је наведено под тачком 6.7. овог Извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје Општине Крупа на Уни и писана Образложења Јавне здравствене установе „9. јануар“ Крупа на Уни не садрже потребне додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Крупа на Уни за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Крупа на Уни за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим

питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примјене рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 30.10.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Крупа на Уни за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Крупа на Уни за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Општина Крупа на Уни и Јавна здравствена установа Дом здравља „9. јануар“ Крупа на Уни нису успоставили помоћну књигу нефинансијске имовине у сталним средствима и помоћну књигу потраживања у складу са чланом 11. став (б) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Општина Крупа на Уни је извршила изградњу потпорне конструкције (11.164 КМ) која није предвиђена Планом јавних набавки за 2023. годину и за коју није проведена процедура јавне набавке, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама. Такође, Општина Крупа на Уни није објавила на својој интернет страници одлуке о избору најповољнијег понуђача истовремено с упућивањем одлука понуђачима који су учествовали у поступцима јавних набавки, што није у складу са чланом 70. став (б) наведеног закона.

Јавна здравствена установа Дом здравља „9. јануар“ Крупа на Уни извршила је набавке малих вриједности у најмањем износу од 13.678 КМ које се односе на набавку огревног дрвета, погонског моторног горива, ауто гума, одржавања рачунарских програма, робе широке потрошње и поправке и одржавања моторних возила, за које није донесен План јавних набавки за 2023. годину, а за извршене набавке нису донесене посебне одлуке о покретању поступка набавке, што није у складу са чланом 4. став (1) тачка б), 6., 17. став (1) и (3) и 87. Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 5. овог Извјештаја:

Општина Крупа на Уни је утрошила више средстава на позицији расхода за лична примања (26.866 КМ), расхода финансирања (25.509 КМ) и дознака (28.013 КМ) у односу на средства одобрена за предметну годину, како је прописано чланом 40. став (1) и 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

На обрачунате и исплаћене накнаде регреса за годишњи одмор нису обрачунати припадајући порез и доприноси, што није у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак и чланом 10. Закона о доприносима.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Општина Крупа на Уни је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Крупа на Уни обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Крупа на Уни.

Бања Лука, 30.10.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 4., 15., 17., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) Консолидовани финансијски извјештај сачињава на прописаним обрасцима у складу са чланом 26. став (1) тачка 5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника,
- 3) приликом израде консолидованог финансијског извјештаја укључе ентитети који су под контролом или значајним утицајем Општине у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) приходи од закупа и приходи за испоручену воду признају на обрачунској основи у складу са чланом 106. став (2) и 108. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 5) приходи по основу испостављених фактура за испоручену воду исказују у оквиру прихода од пружања јавних услуга у складу са чланом 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјену контног оквира за буџетске кориснике,
- 6) евидентирање пореских потраживања врши према Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима у складу са тачком 7. и 8. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и чланом 71. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 7) трансфери између различитих и унутар исте јединице власти класификују у складу са чланом 102. и 103. Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике,
- 8) класификација краткорочних потраживања, краткорочних разграничења и краткорочне финансијске имовине и разграничења из трансакција са другим јединицама власти врши у складу са чланом 68. став (1) и (5), 69. став (4) и 71. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике,
- 9) учешћа у капиталу и установама чији је оснивач Општина исказују у складу са чланом 61. став (4) и 86. став (2) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 10) нефинансијска имовина у сталним средствима признаје, вреднује, класификује и евидентира у складу са чланом 26. став (2), 41. и 42. став 1) и 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, параграф 30, 31 и 44 и
- 11) дате мјенице евидентирају на позицијама ванбилансне активе и пасиве у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 12) поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 4., 5., 8., 14., 15., 17., 18., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза и
- 13) класификација и вредновање нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са чланом 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине и директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 14) успостави помоћна књига сталних средстава и помоћна књига потраживања у складу са чланом 11. став (6) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и
- 15) у Напоменама и писаним Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују потребне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) сачињава план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контроле и извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола у складу са Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контрола,
- 2) процјена вриједности, планирање и провођење поступака јавних набавки, те објава одлука и извјештавање врши у складу са чланом 6., 14а. став (2) и 70. став (6) Закона о јавним набавкама,
- 3) реалокације буџетских средстава и средстава буџетске резерве, те извршење буџета врши у складу са Одлуком о извршењу Буџета општине Крупа на Уни, како је прописано чланом 40. став (1) и 41. Закона о буџетском систему Републике Српске и
- 4) обрачун пореза и доприноса на регрес за годишњи одмор врши у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак и чланом 10. Закона о доприносима.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 5) успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се именује одговорно лице, успостави књига пословних процеса, идентификују и процијене ризици, донесе годишњи план, сачињава годишњи извјештај о спровођењу планираних активности и друге активности према одредбама наведених прописа и
- 6) доноси план јавних набавки, проводе поступци јавних набавки и закључују уговори са добављачима за извршене набавке роба и услуга у складу са чланом 4. став (1) тачка б), 6., 17. и 87. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се:

- 7) именовање чланова Управног одбора и директора Дома здравља и Јавне установе „Башта сљезове боје Хашани“ врши уз претходно проведenu конкурсну

процедуру у складу са чланом 16. став (6) и 18. став (2) Закона о систему јавних служби и

- 8) донесе одлука о разврставању локалних путева и улица и стратегија развоја локалних путева и улица у насељу у складу са чланом 10. став (4) и 13. став (4) Закона о јавним путевима.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској
- Закон о систему интерних контрола у јавном сектору Републике Српске
- Упутство о начину и поступку провођења финансијског управљања и контроле
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контрола
- Одлука о усвајању буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину и Одлука о извршењу буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину
- Одлука о усвајању ребаланса буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину и Одлука о измјени Одлуке о извршењу буџета за 2023. годину
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске
- Закон о трезору
- Закон о локалној самоуправи
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе
- Закон о раду
- Закон о доприносима
- Закон о порезу на доходак, Глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о јавним набавкама
- Закон о социјалној заштити
- Закон о уређењу простора и грађењу
- Закон о јавним путевима, члан 10. и 13.
- Закон о порезу на непокретности
- Закон о шумама, чланови 42. и 87-98,
- Закон о административним таксама
- Закон о комуналним таксама
- Закон о систему јавних служби
- Закон о водама, чланови 188-195,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, поглавље VIII чланови 59-72
- Уредба о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у градској односно општинској управи
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем
- Посебан колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске
- Правилник о садржају и начину попуњавања путног налога

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Крупа на Уни (у даљем тексту: Општина) као основна територијална јединица локалне самоуправе простире се на површини од 124 м² на којем, према попису становништва живи око 1500 становника. Организована је у осам мјесних заједница и то Хашани, Средњи Дубовик, Мали Дубовик, Доњи Дубовик, Доњи Петровићи и Осредак, Горњи Бушевић, Средњи Бушевић и Врановина.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16, 36/19 и 61/21), Статутом Општине („Службени гласник општине Крупа на Уни“ број 9/17) и другим важећим прописима којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начини финансирања. Органи Општине су Скупштина општине и начелник општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политика општине коју чини 13 одборника, а начелник као носилац извршне власти заступа и представља Општину.

Општина послује у систему локалног трезора (СОФИ), а у Главној књизи трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ) евидентирани су финансијске трансакције Општинске управе и буџетског корисника. Под контролом или значајним утицајем Општине налазе се Јавна установа „Башта сљезове боје Хашани“ Крупа на Уни и Јавна установа Парк природе „Уна“ Нови Град, које послују на властитим банковним рачунима и ван ГКТ Општине.

Средства за рад Општине обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова и трансфера између различитих јединица власти.

Одлуком о развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 99/22), Општина је сврстана у изразито неразвијене општине Републике Српске.

Предмет финансијске ревизије су Консолидовани финансијски извјештаји Општине за 2023. годину које чине финансијски извјештаји Општинске управе и нижег буџетског корисника Јавне здравствене установе Дом здравља „9. јануар“ Крупа на Уни (у даљем тексту: Дом здравља), који послује у оквиру ГКТ Општине према Одлуци Скупштине Општине од 24.11.2021. године.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Општина није имала примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је финансијску ревизију Општине за 2020. годину и том приликом дала осам препорука и то шест за финансијске извјештаје и двије за усклађеност. Општина је Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске доставила одговор у којем износи радње које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број РВ055-21 у року, како је прописано чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Од укупно осам датих препорука, двије препоруке су проведене, три препоруке су дјелимично проведене, а три препоруке нису проведене.

Дјелимично проведене препоруке односе се на годишњи попис имовине и обавеза (тачка 3. извјештаја), консолидацију контролисаних ентитета (тачка 6. извјештаја) и набавку роба, услуга и радова (тачка 4. извјештаја).

Препоруке које нису проведене односе се на класификацију прихода од пружања јавних услуга (тачка 6.1.1. извјештаја), потраживања по основу трансфера (тачка 6.3.1.1. извјештаја) и вредновање, признавање и евидентирање нефинансијске имовине у сталним средствима (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и рад органа Општине, послови, надлежности и одговорности, акти и финансирање, јавност рада, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња и представљање, као и друга питања од значаја за рад и обављање послова уређени су Законом о локалној самоуправи и Статутом Општине.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе општине Крупа на Уни ("Службени гласник општине Крупа на Уни" број 13/21 и 3/23) уређени су унутрашња организација, систематизација радних мјеста са описом послова, руковођење Општинском управом, одговорност запослених, јавност рада и друга питања значајна за рад Општинске управе. Општинска управа је формирана као јединствен орган без организационих јединица, а Кабинет начелника Општине формиран је као посебна организациона јединица која врши административно техничке, савјетодавне и протоколарне послове за потребе начелника Општине. Правилником је систематизовано 19 радних мјеста са 19 извршилаца.

На дан 31.12.2023. године ангажовано је 19 извршилаца и то 16 извршилаца Општинске управе на неодређено вријеме и три функционера (начелник Општине, замјеник начелника Општине и предсједник Скупштине Општине).

Чланом 16. Закона о систему јавних служби предвиђено је да се именовање чланова Управног одбора врши након спроведеног поступка јавне конкуренције, а чланом 18. став (2) Закона о систему јавних служби прописано је да директора установе, чији је оснивач општина именује и разрјешава скупштина општине, на период од четири године уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције. Одлуком Скупштине Општине од 11.09.2023. године именован је вршилац дужности предсједника и чланови Управног одбора Дома здравља на период од 90 дана, а Одлуком од 07.12.2023. године именовани чланови Управног одбора функцију вршилаца дужности врше од 12.09.2023. године. Одлуком Скупштине Општине од 12.05.2014. године именован је вршилац дужности директора Дома здравља на период од 60 дана. Такође, током 2023. године, Скупштина Општине је три пута именovala вршиоце дужности чланова Управног одбора и вршиоца дужности директора Јавне установе „Башта сљезове боје Хашани“ Крупа на Уни на период од 90 дана. Јавна установа „Башта сљезове боје Хашани“ Крупа на Уни основана је Одлуком Скупштине Општине од 26.12.2022. године ради остваривања општег интереса у култури.

Над Јавно комуналним предузећем „Војскова“ д.о.о. Крупа на Уни, чији је оснивач Општина, проведен је стечај („Службени гласник општине Крупа на Уни“ број 2/20), а управљање јавним водоводом врши Општина према Одлуци Скупштине Општине од 13.03.2020. године.

Скупштина Општине није донијела одлуку о разврставању локалних путева и улица у насељу и стратегију развоја локалних путева и улица у насељу како је прописано чланом 10. став (4) и 13. став (4) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“ број 89/13 и 83/19).

Општина и Дом здравља нису успоставили помоћну књигу нефинансијске имовине у сталним средствима и помоћну књигу потраживања у складу са чланом 11. став (6) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20).

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 21/20, 21/21, 69/21 и 8/22). Обрачун плата и накнада вршен је у складу са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске и рјешењима о утврђивању плате од 14.02.2022. године за све запослене Општинске управе. Општина је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

У складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16), Начелник Општине је Рјешењем именовано лице задужено за успостављање система финансијског управљања и контроле. У току 2023. године вршене су активности на изради књиге пословних процеса, идентификацији и процјени ризика и изради регистра ризика. Општина је донијела интерна акта којима су дефинисани контролни поступци везани за накнаде трошкова превоза запослених, трошкове репрезентације и употребе службених и приватних возила у службене сврхе. Општина није сачинила план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контроле за 2023. годину и извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола за 2023. годину у складу са Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контрола („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22).

Дом здравља није вршио активности на успостављању система интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутству о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17), јер није именовано одговорно лице, није успоставио књигу пословних процеса, идентификовао и процијенио ризике и друге активности према захтјевима наведених прописа. Такође, Дом здравља није сачинио план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контроле за 2023. годину и извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола за 2023. годину према Правилнику о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контрола.

У складу са Одлуком о попису и формирању комисија за попис извршен је попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године. Ревизијом су утврђене неусклађености провођења пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21), јер:

- пописом нису обухваћена потраживања за ненаплаћене порезе, дате мјенице као инструменте обезбеђења узетих кредита, оснивачки улози у јавним установама које су под контролом Општине и краткорочна резервисања, члан 4. Правилника,
- нису извршене припремне радње на издавању неупотребљивих средстава, члан 15. став (5) и (6) Правилника,
- пописне комисије нису сачиниле планове рада, члан 17. став (1) Правилника,
- појединачни извјештаји о извршеном попису имовине и обавеза не садрже упоредне податке стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, примједбе и објашњења утврђених разлика, приједлоге пописних комисија, члан 20. став (1) тачка 3), 4), 6) и 7) Правилника и

- надлежни орган није одлучио о начину отклањања утврђених разлика између стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза односно није одлучио о начину надокнађивања мањкова и расходовања неупотребљиве опреме, члан 21. став (3) Правилника.

Рјешењем од 30.12.2023. године, директор Дома здравља је именовао Комисију за попис имовине и обавеза у 2023. години, која је сачинила Извјештај о попису на основу података из књиговодствене евиденције без утврђивања стварног стања и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, што није у складу са чланом 4., 5., 8., 14., 15., 17., 18., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.

Сходно горе наведеном и у већини тачака овог извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 4., 15., 17., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза и**
- **сачињава план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контроле и извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола у складу са Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контрола.**

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- **поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 4., 5., 8., 14., 15., 17., 18., 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза и**
- **успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се именује одговорно лице, успостави књига пословних процеса, идентификују и процијене ризици, донесе годишњи план, сачињава годишњи извјештај о спровођењу планираних активности и друге активности према одредбама наведених прописа.**

Препоручује се начелнику Општине и директору Дома здравља да обезбиједи да се успостави помоћна књига сталних средстава и помоћна књига потраживања у складу са чланом 11. став (6) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Препоручује се Скупштини Општине да обезбиједи да се:

- **именовање чланова Управног одбора и директора Дома здравља и Јавне установе „Башта сљезове боје Хашани“ врши уз претходно проведену конкурсну процедуру у складу са чланом 16. став (6) и 18. став (2) Закона о систему јавних служби и**
- **донесе одлука о разврставању локалних путева и улица и стратегију развоја локалних путева и улица у насељу у складу са чланом 10. став (4) и 13. став (4) Закона о јавним путевима.**

4. Набавке

Планом јавних набавки са измјенама и допунама плана за 2023. годину, Општина је планирала набавке у укупној вриједности од 85.500 КМ без пореза на додату вриједност и то за робе (56.000 КМ), услуге (13.500 КМ) и радове (16.000 КМ).

Према Извјештају о реализацији коначног плана јавних набавки за 2023. годину проведено је 19 поступака директних споразума у вриједности од 47.319 КМ.

Ревизијским испитивањима обухваћено је осам поступака јавних набавки у вриједности од 30.215 КМ, што чини 71% вриједности укупно проведених поступака, а који се односе на канцеларијски и рекламни материјал (773 КМ), водоводни материјал (3.517 КМ), огревно дрво (5.925 КМ), намјештај (4.367 КМ), одржавање возила (4.368 КМ), дератизације (1.300 КМ) и редовно одржавање и заштита локалних и некатегорисаних путева у јесен (3.980 КМ) и прољеће (5.985 КМ). Утврђене неусклађености са Законом о јавним набавкама се односе на сљедеће:

- нису сачињаване писане забиљешке о свим предузетим радњама и поступцима о провјери тржишта, како је прописано чланом 14.а став (2) Закона,
- на својој интернет страници Општина није објавила одлуке о избору најповољнијег понуђача истовремено с упућивањем одлука понуђачима који су учествовали у поступку јавне набавке, сходно члану 70. став (6) Закона,
- за извршену набавку погонског моторног горива (12.010 КМ), није провела поступак јавне набавке иако је исту планирала, а извршена набавка изградње потпорне конструкције (9.542 КМ) није предвиђена Планом јавних набавки за 2023. годину и није проведена процедура јавне набавке, што није у складу са чланом 6. Закона.

Дом здравља је извршио набавке малих вриједности у најмањем износу од 13.678 КМ које се односе на набавку огревног дрвета (2.760 КМ), погонског моторног горива (5.342 КМ), ауто гума (1.216 КМ), одржавања рачунарских програма (1.800 КМ), робе широке потрошње (1.246 КМ) и поправке и одржавања моторних возила (1.315 КМ). Дом здравља није донио План јавних набавки за 2023. годину, а за извршене набавке нису донесене посебне одлуке о покретању поступка и нису проведене процедуре набавки, што није у складу са чланом 4. став (1) тачка б), 6., 17. став (1) и (3) и 87. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се процјењивање вриједности, планирање и провођење поступака јавних набавки, објава одлука и извјештавање врши у складу са чланом 6., 14а. став (2) и 70. став (6) Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се доноси план јавних набавки, проводе поступци јавних набавки и закључују уговори са добављачима за извршене набавке роба и услуга у складу са чланом 4. став (1) тачка б), 6., 17. и 87. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине донијела је Одлуку о усвајању буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину и Одлуку о извршењу буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину („Службени гласник општине Крупа на Уни“ број 12/22) у износу од 1.466.000 КМ и Одлуку о усвајању Ребаланса буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину и Одлуку о измјени Одлуке о извршењу буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину („Службени гласник општине Крупа на Уни“ број 11/23) у износу од 2.019.000 КМ уз претходно прибављене сагласности Министарства финансија Републике Српске.

Ребалансом буџета, буџетска средства су планирана од пореских прихода (867.000 КМ), непореских прихода (411.000 КМ), грантова (11.000 КМ), трансфера (280.000 КМ)

и расподјеле суфицита из ранијих година (450.000 КМ), а одобрена за текуће расходе (1.334.700 КМ), трансфере између и унутар јединица власти (300 КМ), буџетску резерву (7.400 КМ), издатке за нефинансијску имовину (570.000 КМ), издатке за отплату дугова (96.000 КМ) и остале издатке (10.600 КМ).

Након усвајања ребаланса буџета извршене су 33 реалокације у укупном износу од 132.658 КМ према одлукама начелника од 31.12.2023. године.

Ревизијом је утврђено да је извршено пет реалокација у оквиру Општинске управе (20.135 КМ) и Дома здравља (8.820 КМ) са позиција издатака за нефинансијску имовину и расхода за коришћење роба и услуга у корист расхода за лична примања, што није у складу са чланом 10. став (2) тачка а) Одлуке о извршењу Буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину. Такође, извршено је пет реалокација у оквиру Општинске управе са издатака за нефинансијску имовину у корист буџетске резерве (9.600 КМ) и са буџетске резерве у корист расхода за лична примања и расхода финансирања на позицију буџетске резерве (15.730 КМ) без одлуке о начину коришћења средстава буџетске резерве, што није у складу са чланом 11. став (2) Одлуке о извршењу Буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину.

Општина Крупа на Уни је утрошила више средстава на позицији расхода за лична примања (26.866 КМ), расхода финансирања (25.509 КМ) и дознака (28.013 КМ) у односу на средства одобрена за предметну годину, како је прописано чланом 40. став (1) и 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се реалокације буџетских средстава и средстава буџетске резерве, те извршење буџета врши у складу са Одлуком о извршењу Буџета општине Крупа на Уни, како је прописано чланом 40. став (1) и 41. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета Општине Крупа на Уни за 2023. годину према члану 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22). Општина није сачинила Образац ПИБ 01 – Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 у складу са чланом 26. став (1) тачка 5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Приликом израде Консолидованог финансијског извјештаја за 2023. годину, Општина није извршила консолидацију укључивањем нето имовине односно капитала из биланса стања Јавне установе „Башта сљезове боје Хашани“ Крупа на Уни и ЈУ Парк природе „Уна“ Нови Град чији је оснивач односно суоснивач, у Консолидовани биланс стања у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (“Службени гласник Републике Српске” број 115/17 и 118/18).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- ***Консолидовани финансијски извјештај сачињава на прописаним обрасцима у складу са чланом 26. став (1) тачка 5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и***
- ***приликом израде консолидованог финансијског извјештаја укључе ентитети који су под контролом или значајним утицајем Општине у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.***

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2023. године је исказано у Консолидованом периодичном извјештају о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 (у даљем тексту: образац ПИБ) и Консолидованом периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: образац ПИФ). Финансијске трансакције су у ГКТ Општине евидентирани на рачуноводственом фонду 01 (општи фонд).

У обрасцима ПИБ и ПИФ исказани су буџетски приходи и примици у износу од 1.883.385 КМ и виши су за 20% у односу на ребалансом одобрени буџетски оквир. Буџетски расходи и издаци исказани су у износу од 1.804.400 КМ и нижи су за 11 % у односу на ребаланс буџета. На позицији расподеле суфицита из ранијег периода исказано је коришћење неутрошених намјенских средстава из ранијег периода у износу од 295.465 КМ, који се односи на реализацију Пројекта „Асфалтирање дијела локалних макадамских путева у општини Крупа на Уни“ (450.000 КМ) према Одлуци о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета у 2022. години са расподелом средстава.

Скупштина Општине је на сједници одржаној 30.04.2024. године донијела Одлуку о усвајању Извјештаја о извршењу буџета општине Крупа на Уни за 2023. годину („Службени гласник општине Крупа на Уни“ број 3/24).

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у обрасцима ПИБ и ПИФ у износу од 1.883.385 КМ, а чине их приходи (осим обрачунских) у износу од 1.587.920 КМ и неутрошена намјенска средства из ранијег периода у износу од 285.465 КМ.

Буџетски приходи исказани су у износу од 1.587.920 КМ, а чине их порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери између различитих јединица власти.

Порески приходи исказани у износу од 873.131 КМ односе се на порезе на лична примања и приходе од самосталне дјелатности (24.418 КМ), порезе на имовину (44.802 КМ), индиректне порезе дозначене од УИО БиХ (797.700 КМ) и порезе на добитке од игара на срећу (6.211 КМ).

Непорески приходи исказани у износу од 338.287 КМ односе се на приходе од закупа и ренте (14.184 КМ), административне накнаде и таксе (9.020 КМ), комуналне накнаде и таксе (456 КМ), накнаде по разним основама (72.220 КМ) и приходе од пружања јавних услуга (242.408 КМ).

Приходи од закупа признати су на готовинском основу, што није у складу са чланом 106. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је предвиђено признавање прихода на обрачунском основу.

Приходи од накнада по разним основама највећим дијелом се односе на накнаде за коришћење шума и шумског земљишта (8.468 КМ), накнаде за воде по разним основама (3.298 КМ) и накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса (60.377 КМ).

Скупштина Општине усвојила је Програм утрошка средстава добијених од посебних водних накнада за 2023. годину и Програм коришћења средстава накнаде од сјече и продаје шумских дрвних сортимената за 2023. годину сходно одредбама Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“ број 75/08, 60/13 и 70/20) и Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“ број 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17). Општина је сачинила појединачне извјештаје о намјенском утрошку наведених накнада, који су усвојени закључцима Скупштине Општине.

Накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса се односе на приходе од накнада за утрошак воде јавног водовода. С обзиром да управља јавним водоводом, Општина је преузела активности фактурисања и наплате накнада за утрошак воде крајњим потрошачима, а евиденцију фактурисаних и наплаћених услуга води ручно, из које се подаци по уплатама на рачун јавних прихода преносе у ГКТ Општине. Приходи од наведених накнада признају се на готовинском основу, што није у складу са чланом 108. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Наведене приходе Општина није исказала као приходе од пружања јавних услуга у складу са чланом 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске" број 98/16, 15/17 и 118/18), чиме су накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса прецијењене, а приходи од пружања јавних услуга потцијењени за износ од 60.377 КМ.

Грантови се односе на текуће грантове из иностранства (9.994 КМ донација Покрајинске Владе Војводине) и текуће грантове физичких лица у земљи (1.000 КМ за обилежаване догађаја „Капање“).

Трансфери између и унутар јединица власти исказани у износу од 365.507 КМ односе се на трансфере од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (107.985 КМ за социјалне помоћи и његу другог лица од 95.493 КМ и личне инвалиднине од 12.492 КМ), Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске (90.750 КМ за помоћ изразито неразвијеним општинама и 20.000 КМ за водоснабдијевање и санацију клизишта код родне куће Бранка Ћопића), Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Српске (50.000 КМ за развој руралне инфраструктуре од Агенције за аграрна плаћања), Министарства финансија Републике Српске (96.772 КМ према програму јавних инвестиција Републике Српске финансираних из буџета 2023. године).

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се:

- *приходи од закупа и приходи за испоручену воду признају на обрачунској основи у складу са чланом 106. став (2) и 108. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и*
- *приходи по основу испостављених фактура за испоручену воду исказују у оквиру прихода од пружања јавних услуга у складу са чланом 131. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјену контног оквира за буџетске кориснике.*

6.1.2. Расходи и издаци

Општина је исказала буџетске расходе и издатке у укупном износу од 1.804.400 КМ и то расходе у износу од 1.371.694 КМ и издатке у износу од 432.706 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Расходе чине текући расходи у износу од 1.371.104 КМ и трансфери између и унутар јединица власти у износу од 590 КМ.

Текуће расходе чине расходи за лична примања, расходи по основу коришћења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски трошкови, субвенције, грантови, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општине и градова.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 734.866 КМ, а чине их расходи за бруто плате запослених (622.076 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих

личних примања запослених по основу рада (108.993 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи-бруто (3.797 КМ).

Расходи за бруто плате се односе на бруто плате функционерима, запосленим у Општинској управи и запосленима Дома здравља, а чине их расходи за основну плату након опорезивања који укључује увећање основне плате по основу радног стажа (398.171 КМ), увећање основне плате по основу рада ноћу и отежане услове рада (2.400 КМ), порез на доходак (27.953 КМ) и збирни доприноси (197.632 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених Општинске управе највећим дијелом се односе на накнаде за превоз на посао и са посла (34.023 КМ), топли оброк (37.122 КМ), регрес за годишњи одмор (14.000 КМ), порез на доходак (4.892 КМ) и збирни доприноси (18.956 КМ).

Општина је запосленима и функционерима Општинске управе обрачунала и исплатила регрес за годишњи одмор (14.000 КМ) у висини најниже плате у Републици Српској према Одлуци начелника Општине од 12.10.2023. године. За наведена лична примања нису обрачунати и уплаћени припадајући порез и доприноси, што није у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске” број 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21, 56/22 и 112/23) и чланом 10. Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске” број 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22 и 112/23).

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 262.221 КМ, а односе се на расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (74.446 КМ), расходе за режијски материјал (10.414 КМ), расходи за материјал за посебне намјене (13.113 КМ), расходе за текуће одржавање (26.514 КМ), расходе по основу путовања и смјештаја (15.465 КМ), расходе за стручне услуге (31.628 КМ) и остале некласификоване расходе (90.641 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом се односе на расходе по основу утрошка електричне енергије (30.768 КМ), дрвета (10.850 КМ), нафте и нафтних деривата (5.617 КМ), расходе за комуналне услуге (11.911 КМ), расходе за услуге коришћења фиксног и мобилног телефона (5.893 КМ), интернета (2.104 КМ) и поштанских услуга (6.960 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене највећим дијелом се односе на медицински и лабораторијски материјал (7.618 КМ за медицински материјал и лијекове од 2.248 КМ и лабораторијске услуге аналитике хигијенске исправности узорака воде јавног водовода), специјални материјал (3.350 КМ за противградну заштиту) и расходе за остали материјал за посебне намјене (1.582 КМ).

Расходи за текуће одржавање највећим дијелом се односе на расходе за текуће одржавање локалних путева (17.740 КМ), опреме (6.396 КМ) и расходе за остало текуће одржавање (1.910 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (640 КМ) и расходе по основу утрошка горива (14.825 КМ).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом се односе на расходе за услуге финансијског посредовања (6.806 КМ), услуге осигурања (3.505 КМ), услуге информисања и медија (6.023 КМ), компјутерске услуге (8.426 КМ) и остале стручне услуге (4.860 КМ).

Према налазима ревизије, расходи за стручне услуге су прецијењени, а нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми потцијењена за 3.670 КМ, јер су у оквиру расхода осталих стручних услуга евидентирани расходи за израду идејног пројекта за помоћни објекат-гаражу у износу од 1.170 КМ и услуге стручног надзора над извођењем радова на асфалтирању локалног пута у износу од 2.500 КМ (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Остали некласификовани расходи односе се на расходе за стручно усавршавање запослених (450 КМ), расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа (62.784 КМ), расходе по основу репрезентације (9.337 КМ), расходе по основу пореза, доприноса и непореских накнада на терет послодавца (14.703 КМ) и остале расходе (3.367 КМ).

Расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа највећим дијелом чине бруто накнаде члановима Управног одбора Дома здравља (2.300 КМ), члановима комисија и радних група Скупштине Општине (8.436 КМ), општинским одборницима (51.297 КМ) и по уговору о привременим и повременим пословима (550 КМ). Обрачун накнада општинским одборницима (одборнички додатак) вршен је у складу са Одлуком о накнадама за вршење одборничке дужности у Скупштини општине Крупа на Уни од 03.02.2021. године.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови односе се на расходе камата на кредитна задужења за обрачунски период.

Субвенције исказане у износу од 42.815 КМ односе се субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (22.598 КМ) и субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза (20.216 КМ).

Субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства чине одобрени новчани подстицаји индивидуалним пољопривредним произвођачима у складу са Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде на подручју општине Крупа на Уни за 2023. годину („Службени гласник општине Крупа на Уни“ број 1/23).

Субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза се односе на субвенције према Одлуци о учешћу Општине Крупа на Уни у суфинансирању трошкова превоза ученика основних и средњих школа од 21.09.2021. године.

Грантови исказани у износу од 51.680 КМ односе се на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (50.630 КМ) и остале текуће грантове у земљи (1.050 КМ).

Текући грантови непрофитним субјектима у земљи највећим дијелом се односе на додијељена средства Општинском одбору Црвеног крста Крупа на Уни (23.860 КМ), Општинској Борачкој организацији Крупа на Уни (21.110 КМ), ЈУ „Башта сљезове боје Хашани“ (4.000 КМ), који су планирани у буџету Општине за 2023. годину и чије годишње извјештаје о раду усваја Скупштина Општине. Додијељена средства гранта вјерским организацијама (1.000 КМ), ОШ „Бранко Ћопић“ Крупа на Уни (1.010 КМ), УГ Подгрмеч (500 КМ) су планирана буџетом Општине за 2023. годину.

Класификација дозначених средстава у виду грантова (5.010 КМ) ОШ „Бранко Ћопић“ Крупа на Уни и ЈУ „Башта сљезове боје Хашани“ Крупа на Уни није извршена у складу са чланом 102. и 103. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике, јер иста представљају трансфере између различитих јединица власти (1.010 КМ) и трансфере унутар исте јединице власти (4.000 КМ).

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општине и градова исказане у износу од 231.013 КМ односе се на текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова - осим установа социјалне заштите (213.947 КМ) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова - осим установа социјалне заштите (17.066 КМ).

Текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова - осим установа социјалне заштите највећим дијелом чине текуће дознаке ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (5.600 КМ) и остале текуће дознаке грађанима (208.205 КМ).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова - осим установа социјалне заштите највећим дијелом чине дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите породицама палих бораца, РВИ и цивилних жртава рата (9.735 КМ) и остале дознаке (6.122 КМ) које су исплаћене у складу са Правилником о условима, начину и поступку додјеле једнократне помоћи социјално угроженим грађанима из средстава буџета ("Службени гласник Општине Крупа на Уни" број 7/19).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **обрачун пореза и доприноса на регрес за годишњи одмор врши у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак и чланом 10. Закона о доприносима и**
- **класификација трансфера између различитих и унутар исте јединице власти врши у складу са чланом 102. и 103. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике.**

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 432.706 КМ, а чине их издаци за нефинансијску имовину, издаци за отплату дуговања и остали издаци.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 331.645 КМ и чине их издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката (315.477 КМ), набавку опреме (10.072 КМ) и прибављање земљишта (6.096 КМ). Према налазима ревизије, издаци за нефинансијску имовину су потцијењени за 3.670 КМ (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката највећим дијелом се односе на изградњу локалних путева према Програму јавних инвестиција Републике Српске (295.465 КМ), изградњу потпорног зида код родне куће Бранка Ћопића у Хашанима (16.764 КМ) и набавку резервоара за воду у Хашанима (3.248 КМ).

Издаци за набавку опреме највећим дијелом се односе на набавку канцеларијског намјештаја (5.109 КМ) и набавку рачунара и штампача (4.614 КМ)

Издаци за прибављање земљишта се односе на куповину земљишта од физичког лица уз претходно прибављену сагласност Правобранилаштва Републике Српске.

Издаци за отплату дуговања исказани у износу од 96.594 КМ се односе на издатке за отплату главнице примљених зајмова.

Остали издаци исказани у износу од 4.467 КМ односе се на отплату неизмирених обавеза из ранијих година Дома здравља према Фонду здравственог осигурања Републике Српске.

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У Обрасцу ПИБ и ПИФ исказан је буџетски дефицит у износу од 115.419 КМ, а представља разлику између бруто буџетског суфицита у износу од 216.226 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказану у негативном износу од 331.645 КМ.

Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (1.587.920 КМ) и буџетских расхода (1.371.694 КМ), а нето издаци износ издатака за нефинансијску имовину (331.645 КМ).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање исказано је у негативном износу од 101.061 КМ, а чине га издаци за отплату дугова (96.594 КМ) и остали издаци (4.467 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању исказана је у износу од 78.985 КМ, а чине је буџетски дефицит (115.419 КМ), негативни износ нето финансирања (101.061 КМ) и расподела суфицита из ранијих година (295.465 КМ).

6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

Извршење буџета Општине у 2023. години исказано је на општем рачуноводственом фонду 01 у износу од 1.804.400 КМ (тачка 6.1. извјештаја). На осталим рачуноводственим фондовима од 02 до 05 није било извршења у току 2023. године.

6.2. Биланс успјеха

Приходе и расходе исказане у Консолидованом билансу успјеха чине буџетски приходи и расходи који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ) и приходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

У Консолидованом билансу успјеха приходи су исказани у износу 10.741.043 КМ, а чине их буџетски приходи и приходи обрачунског карактера.

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Буџетски приходи исказани су у износу од 1.587.920 КМ, а чине их порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери између различитих јединица власти (тачка 6.1.1. извјештаја)

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера исказани у износу од 9.153.123 КМ односе се на помоћи у природи (34.436 КМ) и остале приходе обрачунског карактера (9.011.189 КМ).

Помоћи у природи чине вриједност донираног медицинског материјала и лијекова Дому здравља од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Остали приходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на евиденцију асфалтираних категорисаних локалних путева након извршеног процеса излагања по листама непокретности издатих од Републичке управе за геодатско-имовинско правне послове на крају обрачунског периода.

6.2.2. Расходи

Расходи у Консолидованом билансу успјеха исказани су у износу од 2.191.876 КМ, а чине их буџетски расходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Буџетски расходи исказани су у износу од 1.371.694 КМ, а чине их текући расходи и трансфери између различитих јединица власти (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 820.182 КМ, а односе се на расходе по основу амортизације (816.060 КМ) и остале расходе обрачунског карактера (4.122 КМ).

Расходе по основу амортизације чине трошкови амортизације обрачунати по амортизационим стопама према Правилнику о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 110/16).

У оквиру расхода по основу амортизације евидентирана је набавна вриједност реализованих залиха медицинског и лабораторијског материјала у износу од 7.225

КМ, што није у складу са чланом 100. став (1) и (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике.

Остали расходи обрачунског карактера се односе на евидентирање усклађивања вриједности локалних путева према утврђеним разликама између стварног и књиговодственог стања са стањем на дан 31.12.2023. године (тачка 3. извјештаја).

6.2.3. Финансијски резултат

У Консолидованом билансу успјеха на дан 31.12.2023. године исказан је позитиван финансијски резултат у вриједности од 8.549.167 КМ као разлика између прихода (10.741.043 КМ) и расхода (2.191.876 КМ). По налазу ревизије, финансијски резултат је потцијењен за 3.670 КМ (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

6.3. Биланс стања

У Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2023. године исказане су нето пословна актива и пасива у вриједности од 28.138.395 КМ. Пословна актива је уравнотежена са пословном пасивом.

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2023. године исказана је у бруто вриједности од 29.721.135 КМ, исправке вриједности од 1.582.740.КМ и нето вриједности од 28.138.395 КМ, а чине је текућа и стална имовина. Према налазима ревизије, пословна актива је потцијењена за 5.970 КМ и то за неисказане оснивачке улоге у ентитетима под контролом Општине (2.300 КМ) и погрешно класификованих стручних услуга (3.670 КМ).

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина исказана у бруто и нето вриједности од 472.969 КМ, односи се на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочна потраживања, краткорочну финансијску имовину и разграничења између и унутар јединица власти и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Готовина и готовински еквиваленти исказани у износу од 56.443 КМ односе на средства на банковним рачунима (56.343 КМ) и готовину у благајни (100 КМ).

Краткорочна потраживања исказана у износу од 228.767 КМ се односе на краткорочна потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (2.042 КМ) и остала краткорочна потраживања (226.725 КМ).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе исказани у износу од 2.042 КМ датирају из ранијих година за које није извршено усклађивање са пореским евиденцијама. Општина није евидентирала пореска потраживања из евиденције Пореске управе Републике Српске према Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01 – 31.12.2023. године као ни ранијих година, што није у складу са тачком 7. и 8. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) („Службени гласник Републике Српске“ број 109/16) и чланом 71. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Остала краткорочна потраживања исказана у износу од 226.725 КМ највећим дијелом се односе на потраживања од Министарства управе и локалне самоуправе по основу финансирања изразито неразвијених општина (43.375 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите по основу права из Закона о социјалној заштити (8.423 КМ) и личних инвалиднина (1.159 КМ), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Агенције за аграрна плаћања за развој руралне

инфраструктуре (50.000 КМ), Владе Републике Српске, Министарства финансија за реализацију пројекта „Изградња водоводног система у дијелу општине Крупа на Уни – наставак финансирања“, Министарства финансија по основу индиректних пореза и расподјеле јавних прихода (2.369 КМ), Завода за запошљавање Републике Српске (4.964 КМ) и потраживања за закуп пословних простора (4.180 КМ). Наведена остала краткорочна потраживања нису класификована у складу са чланом 68. став (1) и (5), 69 и 71. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике (тачка 2. извјештаја).

Према налазима ревизије, остала краткорочна потраживања прецијењена су за износ од 226.725 КМ, а потцијењена потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе за износ од 6.549 КМ, остала краткорочна разграничења за износ од 4.964 КМ и краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти за износ од 215.212 КМ.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти исказана у износу од 154.535 КМ односе се на потраживања од Владе Републике Српске, Министарства финансија за реализацију пројекта „Изградња локалних путева на подручју општине Крупа на Уни“.

Залихе материјала, учинака и роба у оквиру нефинансијске имовине у текућим средствима исказане су у износу од 33.224 КМ, а чине их залихе медицинског и лабораторијског материјала у Дому здравља.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **евидентирање пореских потраживања врши према Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима у складу са тачком 7. и 8. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и чланом 71. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и**
- **класификација краткорочних потраживања, краткорочних разграничења и краткорочне финансијске имовине и разграничења из трансакција са другим јединицама власти врши у складу са чланом 68. став (1) и (5), 69. став (4) и 71. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног оквира за буџетске кориснике.**

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказане бруто вриједности од 29.248.166 КМ, исправке вриједности од 1.582.740 КМ и нето вриједности од 27.665.426 КМ у потпуности се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима коју чине произведена стална имовина и непроизведена стална имовина.

Општина није исказала учешће у капиталу по основу оснивачких улога и трајне изворе средстава у установама чији је оснивач односно суоснивач у укупном износу од 2.300 КМ (ЈУ „Башта сљезове боје Хашани“ Крупа на Уни од 2.000 КМ и ЈУ Парк природе „Уна“ Нови Град од 300 КМ) у складу са чланом 61. став (4) и 86. став (2) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Произведена стална имовина исказана у бруто вриједности од 26.299.600 КМ, исправке вриједности од 1.567.480 КМ и нето вриједности од 24.732.120 КМ односи се на зграде и објекте, постројења и опрему, биолошку имовину и инвестициону имовину.

Зграде и објекти исказане бруто вриједности од 25.624.015 КМ, исправке вриједности од 1.351.328 КМ и нето вриједности од 24.272.687 КМ односе се на нето вриједност стамбених објеката и јединица (25.483 КМ), пословних објеката и простора (1.231.815 КМ), саобраћајних објеката (20.541.879 КМ) и осталих објеката (2.473.510 КМ).

Пословне објекте и просторе чине канцеларијски објекти и простори (120.073 КМ двије зграде у којима је смјештена Општинска управа), објекти здравствених и социјалних институција (283.018 КМ зграда Дома здравља), објекти образовних и научних институција (527.073 КМ зграда основне школе „Бранко Ћопић“ Крупа на Уни), спортско рекреативни објекти (154.525 КМ физкултурна сала) и остали пословни објекти (196.815 КМ објекти затворених подручних школа и поједини објекти у рушевном и рунираном стању). На позицији канцеларијских објеката и простора у току 2003. године није било повећања вриједности, а смањење вриједности се односило на обрачунате трошкове амортизације.

Ревизијом је утврђено да је Општина ангажовала овлашћено лице за процјену вриједности објеката у власништву Општине и да је сачињен Елаборат о процјени вриједности непокретности-објеката у власништву Општине Крупа на Уни од 19.08.2021. године. Општина није евидентирала ефекте процјене (одмјеравање након почетног признавања вриједности) зграда и објеката у складу са захтјевима МРС ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, параграф 44.

Саобраћајне објекте чине вриједности локалних категорисаних и некатегорисаних путева (20.517.442 КМ), вањског освјетљења, тротоара и ограда (8.456 КМ) и остали саобраћајни објекти (15.981 КМ).

Смањење вриједности саобраћајних објеката у току 2023. године односи се на обрачун трошкова амортизације. Повећање вриједности саобраћајних објеката у току 2023. године у укупном износу од 9.521.367 КМ највећим дијелом се односи на укњижавање асфалтираних категорисаних локалних путева након излагања по листама непокретности издатих од Републичке управе за геодатско-имовинско правне послове на крају обрачунског периода (9.149.700 КМ), изградњу локалних путева из средстава буџета Републике који се финансирају из Програма јавних инвестиција Републике Српске према Одлуци о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета у 2022. години са расподјелом средстава (295.465 КМ) и изградњу потпорног зида код родне куће Бранка Ћопића у Хашанима (16.764 КМ и то за извођење радова од 6.000 КМ и потпорни зид од 10.764 КМ из средстава дозначених од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске).

Ревизијом је утврђено да изградња локалних путева (295.465 КМ), као и стручне услуге (тачка 6.1.2.1. извјештаја) за израду идејног пројекта (1.170 КМ) и стручног надзора над извођењем радова на асфалтирању локалног пута (2.500 КМ) нису евидентирани у оквиру нефинансијске имовине сталних средстава у припреми у складу са чланом 26. став (2) и 42. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, параграф 30 и 31, јер наведени издаци приликом изградње чине набавну вриједност нефинансијске имовине у сталним средставима.

Остали пословни објекти највећим дијелом се односе на водовод и канализацију, културно-историјске споменике, спортско-рекреативне терене и остале објекте. У току 2023. године, смањење вриједности осталих пословних објеката године односи се на обрачун трошкова амортизације, а повећање вриједности (142.992 КМ) односи се на изградњу водоводног система у МЗ Средњи Дубовик из средстава буџета Републике који се финансирају према Одлуци о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета у 2021. години са расподјелом средстава и набавку резервоара за воду код родне куће

Бранка Ћопића у Хашанима (3.248 КМ) из средстава дозначених од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске.

Постројења и опрема исказана у бруто вриједности од 504.741 КМ, исправке вриједности од 208.603 КМ и нето вриједности од 296.138 КМ односи се на нето вриједност превозних средстава (164.409 КМ), канцеларијску опрему, алат и инвентар (122.936 КМ), комуникациону опрему (6.241 КМ) и грејну, расхладну и заштитну опрему (2.551 КМ).

Моторна возила исказане бруто вриједности од 191.400 КМ, исправке вриједности од 26.991 КМ и нето вриједности од 164.409 КМ односе се на једно службено возило (14.005 КМ) и једно теретно возило (150.404 КМ). Смањење вриједности моторних возила у току 2023. године односи се на обрачунате трошкове амортизације, а повећање вриједности на уступање без накнаде службеног возила Општини од стране Јединице за координацију пољопривредних пројеката, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (бруто 15.900 КМ). Ревизијом је утврђено да, поред наведених моторних возила, Општина располаже са још четири службена возила (два хаварисана без регистарских ознака од ранијих година и два у употреби) и једно теренско возило у употреби са књиговодственим вриједностима сведеним на 0 КМ, која нису укључена у ГКТ Општине и за која није примијењен ревалоризациони модел вредновања у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Нефинансијска имовина у сталним средствима Дома здравља бруто вриједности од 225.712 КМ, исправке вриједности од 126.024 КМ и нето вриједности од 99.686 КМ исказана на позицији канцеларијског намјештаја, коју чине медицинска и лабораторијска опрема, специјални медицински апарати, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, службено и санитетско возило и остала опрема, није класификована у складу са чланом 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. За рачунарску опрему, канцеларијски намјештај и опрему Дома здравља, чије су књиговодствене вриједности сведене на 0 КМ, није примијењен ревалоризациони модел вредновања у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Биолошка опрема исказане нето вриједности од 23.715 КМ односи на вишегодишње засаде воћа (воћњаке).

Инвестициона имовина исказане нето вриједности од 139.580 КМ односи се на вриједност објекта бензинске пумпе и објекта у коме се налазе канцеларијски простори изнајмљени по уговорима о закупу.

Непроизведена стална имовина исказана у износу од 2.933.306 КМ односи се на пољопривредно грађевинско и остало грађевинско земљиште. У току 2023. године Општина је купила парцелу у вриједности од 6.467 КМ уз нотарски обрађен уговор о куповини земљишта од физичког лица и претходно прибављену сагласност Правобранилаштва Републике Српске.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **учешћа у капиталу и установама чији је оснивач Општина исказу у складу са чланом 61. став (4) и 86. став (2) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и**
- **нефинансијска имовина у сталним средствима признаје, вреднује, класификује и евидентира у складу са чланом 26. став (2), 41. и 42. став 1) и 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, параграф 30, 31 и 44.**

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се класификација и вредновање нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са чланом 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива на дан 31.12.2023. године исказана је у износу од 28.138.395 КМ, а чине је обавезе и разграничења и властити извори средстава. Према налазима ревизије, пословна пасива је потцијењена за 5.970 КМ (тачка 6.3.1. извјештаја).

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења исказани у износу од 1.513.552 КМ чине краткорочне и дугорочне обавезе и разграничења.

Краткорочне обавезе и разграничења исказане у износу од 273.024 КМ чине краткорочне финансијске обавезе (24.634 КМ), обавезе за лична примања (94.079 КМ), обавезе из пословања (42.064 КМ), обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (16.756 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (22.887 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (72.604 КМ).

Обавезе за лична примања запослених чине обавезе за плате и накнаде плата за вријеме боловања и осталих накнада плата које се не рефундирају (67.048 КМ), порез на плате (3.097 КМ), збирне доприносе на плате (18.565 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања (5.369 КМ), које су измирене у јануару 2024. године.

Обавезе из пословања чине обавезе за набавку роба и услуга (30.361 КМ) и остале обавезе (11.703 КМ). Обавезе из пословања су измирене до датума сачињавања финансијских извјештаја.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите чине обавезе за дознаке на име социјалне заштите, које су измирене до датума сачињавања финансијских извјештаја.

Краткорочна резервисања и разграничења односе се на краткорочна резервисања (20.000 КМ) која датирају из ранијих година и за која није извршено усклађивање вриједности (тачка 3. извјештаја) и остала краткорочна разграничења (2.887 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказане у износу од 72.604 КМ односе се на краткорочни дио дугорочних обавеза по дугорочном кредиту од Европске инвестиционе банке за проширење водоводног система које доспијевају на наплату до годину дана.

Дугорочне обавезе и разграничења исказане у износу од 1.240.528 КМ односе се дугорочне обавезе по зајмовима.

Дугорочне обавезе по зајмовима односе се дугорочне обавезе по зајмовима од Европске инвестиционе банке за проширење водоводног система на подручју општине Крупа на Уни у износу од 1.047.406 КМ, „Нова банка“ а.д. Бања Лука за рефинансирање постојећих обавеза и инвестиција у износу од 83.182 КМ, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске за проширење водоводне мреже у износу од 88.034 КМ и Владе Краљевине Белгије за изградњу водоводног система у износу од 21.906 КМ.

На крају обрачунског периода Општина редовно врши усаглашавање обавеза по кредитима са Министарством финансија Републике Српске. Извјештај о стању дуга општине Крупа на Уни на дан 31.12.2023. године објављен је у складу са чланом 72. став (2) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама („Службени гласник Републике Српске“ број 71/12, 52/14 и 114/17).

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава исказани су у износу од 26.624.843 КМ, а односе се на трајне изворе средстава, финансијски резултат ранијих година и финансијски резултат текуће године.

Према налазима ревизије, властити извори су потцијењени за 5.970 КМ за неисказану вриједност учешћа у капиталу код ентитета под контролом Општине (2.300 КМ) и мање исказани финансијски резултат текуће године (3.670 КМ).

Трајни извори средстава исказани у износу од 3.051.853 КМ највећим дијелом се односе на земљиште, чија је вриједност утврђена у ранијим обрачунским периодима.

Финансијски резултат ранијих година исказан је у износу од 15.023.823 КМ.

Финансијски резултат текуће године исказан је у износу од 8.549.167 КМ, који је према налазима ревизије потцијењен за 3.670 КМ.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

У Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2023. године, Општина није исказала позиције ванбилансне активе и пасиве.

Према налазима ревизије, ванбилансна актива и пасива су потцијењене за најмање 1.337.700 КМ за вриједност неевидентираних датих мјеница као инструмената обезбјеђења измирења дугорочних зајмова, што није у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се дате мјенице евидентирају на позицијама ванбилансне активе и пасиве у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова Општина је исказала приливе готовине из пословних активности у износу од 1.587.894 КМ, одливе готовине из пословних активности у износу од 1.371.694 КМ и позитиван нето новчани ток из пословних активности у износу од 216.200 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности исказани су у износу од 295.465 КМ, одливи готовине из инвестиционих активности у износу од 332.197 КМ и негативан новчани ток у износу од 36.732 КМ.

Негативан новчани ток из активности финансирања исказан у износу од 101.061 КМ је резултат одлива готовине из активности финансирања у наведеном износу.

Готовина и готовински еквиваленти на почетку обрачунског периода исказани су у износу од 132.571 КМ, нето повећање готовине у току године у износу од 78.407 КМ, а готовина и готовински еквиваленти на крају године у износу од 56.443 КМ.

Консолидовани биланс новчаних токова Општине је сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје је објелодањено да су финансијски извјештаји Општине сачињени у складу са начелом сталности пословања према захтјевима MPC-JC 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 15. (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз финансијске извјештаје Општина је објелоданила информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама. Општина води један судски спор, који се односи на тужбу Општине против правног лица у предмету накнаде штете за неизвршене уговорене послове у вриједности од 12.000 КМ (без законских затезних камата и трошкова парничног поступка). Окружни привредни суд Приједор је ријешо поменути судски спор у корист Општине и донио Рјешење о извршењу, а наплата дуга по судском спору је у току.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидоване финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године сачињене су Напомене које пружају неопходне опште информације о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и информације о сталности пословања. Међутим, Напомене нису сачињене у складу са одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању за буџетске кориснике у дијелу који се односи на:

- рачуноводствене политике у складу са захтјевима MPC-JC 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 132,
- за сваку класу некретнина признату у финансијским извјештајима информације о коришћеним стопама амортизације, бруто књиговодствену вриједност и акумулирану исправку вриједности на почетку и на крају периода, усклађивање књиговодствене вриједности сталне имовине на почетку и на крају периода у складу са захтјевима MPC-JC 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 88 тачке (ц), (д) и (е),
- структуру потраживања по основу пореских прихода,
- дате мјенице као инструмент обезбјеђења измирења дугорочних кредита,
- учешће у капиталу по основу оснивачких улога и трајних извора средстава у привредним друштвима и установама чији је оснивач у складу са захтјевима MPC-JC 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 95 (а).

Дом здравља је у писаним Образложењима уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године објелоданио неопходне опште информације о Дому здравља, рачуноводственим политикама, рачуноводственој основи, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, осим информација везаних за:

- упоредне износе из претходног периода ради разумјевања финансијских извјештаја текућег периода према захтјевима MPC-JC 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 53,
- образложења везана за поједине значајне групе прихода, расхода и издатака и
- за сваку класу некретнина признату у финансијским извјештајима информације о коришћеним стопама амортизације, бруто књиговодствену вриједност и акумулирану исправку вриједности на почетку и на крају периода, усклађивање књиговодствене вриједности сталне имовине на почетку и на крају периода у складу са захтјевима MPC-JC 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 88 тачке (ц), (д) и (е).

Препоручује се начелнику Општине и директору Дома здравља да обезбиједи да се у Напоменама и писаним Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују потребне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Зорана Тодоровић, с.р.

Мирослав Караћ, с.р.